

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ การขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศชุมชนดีเด่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิต

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นางสาวรัตนา อ่อนกลิ่น นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ (เลือกได้จำนวน ๑ หมวด)

- ☒ หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
- ☐ หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- ☐ หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- ☐ หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้ (อธิบายโดยละเอียด)

กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินการพัฒนาหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามแผนยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ โดยมุ่งเน้นให้ชุมชนใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนให้พึ่งตนเองได้ กลยุทธ์ ๑.๕ : บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาชุมชน มุ่งเน้นให้ชุมชนใช้สารสนเทศเป็นเครื่องมือพัฒนาชุมชน

การพัฒนาหมู่บ้านโดยมียุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาย่างมีเป้าหมาย สามารถขับเคลื่อนตามบริบทของชุมชนโดยใช้ระบบสารสนเทศชุมชน (Community Informatics -CI) ซึ่งเป็นศาสตร์ที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมภายในชุมชนเป็นระบบสารสนเทศที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ให้ประชาชนสามารถบริหารจัดการตนเอง แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดช่องว่างทางสังคม บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ และสนับสนุนให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง โดยนำสารสนเทศจากข้อมูล จปฐ. ข้อมูล กชช.๒ค. และแผนชุมชน เพื่อเป็นต้นแบบการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านสู่หมู่บ้านแห่งการเรียนรู้ ก้าวทันข้อมูลข่าวสารและนำสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน)

๕.๑ ศึกษากระบวนการ/แนวทางการคู่มือกรมการพัฒนาชุมชนการลงศึกษาพื้นที่ ค้นหาศักยภาพชุมชน และนำข้อมูลชุมชน เช่น ข้อมูล จปฐ. กชช.2ค ข้อมูลกลุ่มอาชีพ มาวิเคราะห์เพื่อวางแผนการขับเคลื่อนสารสนเทศชุมชนดีเด่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิตต้นแบบ

๕.๒ สร้างความเข้าใจ โดยสำนักงานพัฒนาชุมชน พัฒนากرประจำตำบล ร่วมกับหมู่บ้าน ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการตามโครงการ “การจัดทำหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต” เพื่อให้ผู้นำท้องที่ ท้องถิ่น กลุ่มองค์กร และประชาชนในหมู่บ้าน ให้ความรู้ มีความเข้าใจเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนเพื่อพัฒนาสารสนเทศชุมชน (Community Information Rader Analysis : CIA) ผู้นำชุมชนสามารถใช้โปรแกรม CIA วิเคราะห์ข้อมูล จปฐ. และ กชช.๒ค มีความรู้จากกระบวนการจัดทำสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต และนำข้อมูลชุมชน เช่น ข้อมูล จปฐ. และ กชช.๒ค ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยมีแกนนำเข้าร่วมประชุม จำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน และชาวบ้าน และมีการคัดเลือกคณะกรรมการฯ

๕.๓ กำหนดความต้องการ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม CIA โดยคณะทำงานขับเคลื่อนฯ ได้มีการจัดทำประชาคมหมู่บ้านร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย เพื่อจัดทำแผนพัฒนาชุมชนให้ตรงกับปัญหาและความต้องการตามลำดับความเดือดร้อนของประชาชน

๕.๔ ร่วมกันดำเนินการ โดยบูรณาการการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาคีพัฒนาในการจัดทำสารสนเทศร่วมกัน เช่น ปกครองอำเภอ อบต. เกษตรอำเภอ กศน. สาธารณสุขประจำตำบล วัด โรงเรียน และหมู่บ้าน ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๕.๕ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานหมู่บ้านสารสนเทศต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางเฟซบุ๊ก (Facebook) และ ไลน์ (line)

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน)

๖.๑ สร้างกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน โดยการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของคนชุมชนในการขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศชุมชนดีเด่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิต ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ กำหนดความต้องการ และร่วมดำเนินการด้วยกัน

๖.๒ การบูรณาการงานร่วมกัน โดยบูรณาการการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับหน่วยงานภาคีพัฒนา ได้แก่ ปกครองอำเภอ อบต. เกษตรอำเภอ กศน. สาธารณสุขประจำตำบล วัด โรงเรียน และหมู่บ้าน ตลอดจนแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน)

ปัญหาที่พบ

๑) ประชาชนยังขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี

๒) ขาดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต

๓) ขาดบุคลากรดูแลระบบสารสนเทศ

แนวทางการแก้ไข

๑) ประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจและสอนวิธีการใช้งาน และการเข้าถึงเทคโนโลยี

๒) ประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน กองทุนชุมชน ในการขอรับสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อวัสดุคอมพิวเตอร์ และการติดตั้งอินเทอร์เน็ต โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตั้งเน็ตประชารัฐ

๓) แต่งตั้งคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ดูแลระบบสารสนเทศ

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้ (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน)

๑. มีแนวทางในการขับเคลื่อนหมู่บ้านสารสนเทศชุมชนดีเด่นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิต

๒. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนองค์ความรู้ตามเอกสารที่แนบ

